

El trio madrileny Camela actua aquesta nit i demà al temple modernista per presentar 'Se ciega por amor'

'Techno-rumba' al Palau de la Música

David Broc
BARCELONA

Pot semblar increïble, però el cert és que han passat vuit anys des de l'última actuació dels Camela a Barcelona ciutat. Fins ara havien visitat, amb certa freqüència, algunes poblacions de fora de la capital, però no deixa de sorprendre que encara no haguessin trepitjat cap dels escenaris emblemàtics del panorama musical barceloní, sobretot si tenim en compte la gran capacitat de convocatòria que tenen també a Catalunya. Per saldar vells comptes pendents, el trio madrileny actua avui i demà al Palau de la Música per presentar en condicions el seu darrer àlbum, *Se ciega por amor*, un altre èxit sonat en la seva carrera que es va colar en la primera posició de la llista de vendes tot just la mateixa setmana de la seva publicació.

Formats ara fa dotze anys al barri madrileny de San Cristóbal de los Ángeles, Ángeles, Dion i Miguel Ángel han donat vida a una estètica musical, a mig camí entre la rumba, el flamenc pop i el *techno* més primitiu, que ha aconse-

Els tres components de Camela, que avui i demà actuen al Palau de la Música ■ BALLESTEROS/EFE

Tot i que alguns no ho vegin, fa anys que Camela ha transcendit els marges musicals de les benzineres

guit transcendir els marges musicals i populars de les benzineres. Reconeixuts i admirats per gent com Alaska i altres icones de la modernitat, Camela són un dels màxims exponents del so més *cañí* espanyol, amb tot el que això implica, però en tot cas també se'ls ha de reconèixer el mèrit d'haver estat els inventors d'una peculiar manera de fer que posteriorment ha estat imitada per nombrosos artistes estatals.

Amb onze àlbums d'estudi com principal currículum, la tripleta més famo-

sa de la *techno-rumba* espanyola no només no ha perdut pistonada al llarg d'aquesta dècada sinó que, amb els números al davant, ha augmentat considerablement el seu impacte popular i la seva incidència en els gustos d'un públic de generacions i sensibilitats prou diferents.

Ara, en plena ascensió al seu Olimp artístic, s'instal·len dues jornades al Palau de la Música per fer sonar la seva rumba en un recinte amb la història i el bagatge del temple modernista. ■

Espectacles
en breu

CONFLICTE Les sales de cinema acusen l'ICAA de l'abús de les 'majors'

La Federació de Cines d'Espanya (FECE), que agrupa el 90% de les pantalles existents a l'Estat, considera que l'Institut de Cinematografia i les Arts Audiovisuals (ICAA), organisme que depèn del ministeri de Cultura, és "responsable de la situació d'abús" que pateixen els exhibidors per part de les cadenes distribuïdores americanes. L'opinió sorgeix a partir que quatre operadores de sales han pres la decisió de plantar-se contra els abusos de la *major* Buena Vista-Disney, en l'estrena ahir de *Scary Movie 4*.

LLANÇAMENT Editaran dos àlbums pòstums del barceloní DJ Sideral

La discogràfica Pias Spain/Hit Kune Do publicarà dos àlbums pòstums d'Aleix Vergés, conegut com a DJ Sideral, que va morir el passat maig a Barcelona. Aquest juliol s'editarà un tercer àlbum de sessions, mentre que la tardor vindent sortirà a la llum un disc de pop que el músic havia deixat gravat en maqueta.

TEATRE La casa de María Casares, residència per a actors

La casa d'Allou (A l'oest de França), on va viure la llegenda actriu d'origen gallec María Casares, va quedar convertida ahir en una nova llar permanent per a joves actors.

Crítica* teatre

Juan Carlos Olivares

Trinxeres de la vida burgesa

Henrik Ibsen es va basar en un fet real, ocorregut 50 anys abans, per a la trama de *John Gabriel Borkman*, estrenada simultàniament en dos teatres de Hèlsinki el 1987. El seu primer gran èxit després de *Casa de nines*. Gens estrany en una obra que flirteja amb el melodrama burges. Jordi Coca ha redefinit radicalment el text per allunyar-lo d'aquesta etiqueta. Queden tres dels vuit personatges originals. I els principals elements fulletonescos s'han eliminat. Sabem que una germana (El-la) visita l'altra (Gunhilda) després d'anys sense relacionar-se. Ve a reclamar un vell dret: portar el cognom Borkman. Gunhilda el porta, però només per carregar-lo com una maledicció. Al pis superior, en un món a banda, hi viu el seu marit, tancat en una presó interior, després de sortir d'una altra

'Els senyors Borkman' revisa Ibsen de la mà de Jordi Coca

de real per haver malbaratat els estalvis dels seus clients. Si El-la no ho va aconseguir amb el seu marit, almenys ho intentarà amb el fill de la seva germana, que ha criat com si fos seu.

Davant el risc del fulltò, l'obra revisada es refugia en el combat psicològic entre els tres personatges principals. Coca demana que la lectura es faci en l'espai que deixen les paraules i els silencis. Un terreny per a l'anàlisi de les incomprensibles raons que han portat els tres personatges a una absurda frustració.

Els actors comparteixen la mirada del director, malgrat que només Carne Callol (El-la) vagi més enllà de l'academicisme que limita l'interès interpretatiu de Mercè Managuerra i Carles Arquimbau. Callol dona la dimensió justa a una frase per treure tot el potencial ocult en unes paraules aparentment inofensives. Quan diu "jo l'estimo", una trinxera enemiga es desplega a l'Espai Brossa.

*
Els senyors Borkman, A PARTIR DE JOHN GABRIEL BORKMAN D'IBSEN. DIR.: JORDI COCA. ESPAI BROSSA, 22 JUNY.

'Balansiyyá' s'estavella

El sector teatral valencià denuncia el malbaratament del govern

Ester Pinter
VALÈNCIA

Benjamí Doméneq, portaveu de la Plataforma de les Arts Escèniques valencianes on s'aplega tot el sector, va denunciar ahir que l'estrena dijous a la nit del musical en castellà *Balansiyyá* va confirmar el que ja havien avançat, que aquesta obra és "el paradigma d'una política cultural basada en el malbaratament" després de comprovar "la pèssima qualitat de l'espectacle".

El musical, que tracta la conquesta de València per part de Jaume I, està produït per l'empresa Mec:Events i la Generalitat Valenciana, la qual paga quasi la meitat dels 2,5 milions d'euros que ha costat. S'emmarca dins la celebració de la Copa Amèrica de Vela i aspira, segons la productora, a competir a Madrid amb els musicals estrangers.

Segons Benjamí, "sense entrar a fer una crítica teatral, el nivell tècnic és molt dolent, l'argument no convenç i la manca de rigor històric és de jutjat de guàrdia". Així va quedar patent, segons Doméneq, en el fet que al descans més d'un terç del públic se'n anés, en

Un terç del públic va abandonar el teatre al descans de l'estrena, segons el representant del sector teatral ■ EFE

un teatre on l'aire condicionat no funcionava bé. A l'estrena al Teatre Principal de València d'aquesta obra dirigida per l'argentí Carlos Veiga va assistir-hi el president de la Generalitat Va-

lenciana, Francisco Camps, i bona part del seu govern.

Els errors en el so, el desafinament dels cantants i la inclusió del *playback* en alguns fragments, tot i que s'havia anunciat íntegra-

ment cantada i musicada en directe per la banda La Primitiva de Lliria, van ser la tònica general.

L'espectacle, que narra una fictícia història d'amor entre el suposat fill de Jaume I, Alfonso, i Azahara (Tessa, la valenciana d'*Operación Triunfo*), filla d'un apòcrif rei musulmà de València, no fa en cap moment esment de Catalunya, s'hi refereix com *el Norte*, i Jaume I surt com a rei d'Aragó. Les quatre barres només llueixen un cop, i com a estovalles, però com a estendard només s'aprecia la creu de Sant Jordi. El portaveu del govern valencià, Vicente Rambla, va defensar ahir "la gran projecció d'aquest musical que narra una part de la nostra història", i va recalcar, en resposta a les crítiques, que l'obra "no va en detriment" de les arts escèniques valencianes sinó que pretén "sumar". ■